«ЗАТВЕРДЖУЮ»
Директор Інституту свинарства і
агропромислового виробництва НААН,
доктор с.-г. наук, професор
_____ О.М. ЦЕРЕНЮК
«16» червня 2025 р.

ВИСНОВОК

про наукову новизну, теоретичне та практичне значення результатів дисертації **Фоміченка Михайла Олександровича**
на тему: «Удосконалення елементів технології переробки гною та використання її продуктів у свинарстві»,
поданої на здобуття наукового ступеня кандидата сільськогосподарських наук за спеціальністю 204 «Технологія виробництва і переробки продукції тваринництва»

Витяг з протоколу №3 розширеного засідання лабораторії інноваційних технологій та експериментальних тваринницьких об'єктів, розведення та селекції свиней, генетики, годівлі, фізіології та здоров'я тварин, наукових досліджень з питань інтелектуальної власності та маркетингу інновацій, екологічної безпеки у тваринництві Інституту свинарства і агропромислового виробництва НААН

від «16» червня 2025 року.

ПРИСУТНІ: Войтенко С.Л., д. с.-г. н., професор, головуючий на засіданні; Церенюк О.М., д. с.-г. н., професор; Рибалко В.П. д. с.-г. н., професор; Іванов В.О. д. с.-г. н., професор; Шабля В.О., д. с.-г. н., професор; Бірта Г.О., д. с.-г. н., професор; Почерняєв К.Ф. д. с.-г. н., ст. н. сп.; Зінов'єв С.Г., канд. с.-г. н., ст. н. сп.; Вовк В.О., канд. с.-г. н.; Саєнко А.М. канд. с.-г. н., ст. дослідник; Онищенко А.О. канд. с.-г. н., ст. н. сп., Акімов О.В. канд. с.-г. н., ст. н. сп.; Нечмілов В.І., канд. с.-г. н.; Мазанько М.О., канд. с.-г. н.; Фаустов Р.В., канд. с.-г. н., Конкс Т.М., в.о. ученого секретаря; Коробка А.В., канд. с.-г. н.; Курман А.Ф., канд. біол. н., доцент; Дубінін Д.С., доктор філософії; Кунець В.В., канд. істор. н., ст. н. сп.;

Портяник С.В., канд с.-г. н., доцент; здобувач лабораторії інноваційних технологій і експериментальних тваринницьких об'єктів **Фоміченко М.О.**

Всього присутніх 21 чол.

Порядок денний: обговорення основних наукових результатів дисертаційної роботи **Фоміченка Михайла Олександровича** на тему: «Удосконалення елементів технології глибокої переробки гною та використання продуктів утилізації у тваринництві», поданої на здобуття наукового ступеня доктора філософії, галузь знань 20 «Аграрні науки та продовольство» спеціальності 204 « Технологія виробництва і переробки продукції тваринництва».

Науковий керівник: доктор сільськогосподарських наук, професор **Іванов Володимир Олександрович.**

Тему дисертації затверджено Вченою радою Інституту свинарства і АПВ НААН (протокол № 8 від 26 жовтня 2021 року).

СЛУХАЛИ:

Доповідь Фоміченко М.О. про основні положення дисертаційної роботи на тему «Удосконалення елементів технології глибокої переробки гною та використання продуктів утилізації у тваринництві».

У своїй доповіді Фоміченко М.О. обґрунтував актуальність роботи, наукову новизну та практичну значимість досліджуваної теми, визначив мету і завдання дослідження, виділив основні теоретичні та практичні положення, які виносяться на захист, подав важливі результати дослідження та сформулював основні висновки і пропозиції виробництву.

Актуальність теми дисертації. Сучасне свинарство України має важливе значення і потребує постійної уваги і розвитку. Як відомо, світові та вітчизняні наукові досягнення у свинарстві дозволили розробити різні ефективні технології виробництва продукції для великих, середніх і малих ферм незалежно від форм власності та господарювання. Відомо, що подальша ефективність тваринництва залежить не тільки від збільшення виробництва валової продукції, але й від гарантованої утилізації продуктів

життєдіяльності. Недотримання умов утилізації з'являються неприємними і шкідливими запахами, які негативно впливають на продуктивність тварин та здоров'я обслуговуючого персоналу. За такого підходу безвідходне виробництво свинарства слід розглядати як інноваційне, екологічно доцільне і економічно привабливе. Необхідно зазначити, що розробка технології глибокої утилізації продуктів життєдіяльності тварин, яка направлена на підвищення екологічної безпеки у галузі свинарства є своєчасною, екологічно доцільною і економічно вигідною. У цьому зв'язку актуальним є подальше удосконалення технології вермикомпостування шляхом розробки, впровадження нових технічних засобів для глибокої переробки вермигумусу, застосування отриманих продуктів у тваринництві і кормовиробництві.

Зв'язок теми дисертації з державними програмами, науковими напрямами установи. Дослідження виконані згідно з планом науково-дослідних робіт Інституту свинарства і АПВ НААН 30.01.03.01.П. Розробити систему диверсифікації вермитехнологій для отримання кормів і свинини в умовах агроекологічного виробництва, 0121U09849»; 30.01.02.08.П. «Удосконалення елементів технології виробництва свинини й утилізації продуктів життєдіяльності свиней на промисловому свинокомплексі, 0124U002237».

Особистий внесок здобувачка в одержанні наукових результатів. Автор дисертації брав участь у розробці технологічного обладнання, схем і методик досліджень, особисто виконував увесь обсяг наукових і експериментальних робіт, аналіз і узагальнення первинних даних здійснено за методичною допомогою наукового керівника дисертаційної роботи.

Обґрунтованість і достовірність наукових положень, висновків та рекомендацій, що захищаються. Дисертація є самостійно написаною кваліфікаційною науковою працею із науково-обґрунтованими висновками та рекомендаціями. Використання ідей, результатів і текстів інших авторів мають посилання на відповідні джерела. У роботі відсутнє привласнення чужих ідей, результатів або слів без оформлення належного цитування.

Таким чином, у дисертаційному дослідженні М.О. Фоміченка відсутні порушення академічної доброчесності.

Наукові положення, розроблені особисто дисертантом, та їхня новизна. У результаті проведених досліджень вперше розроблено комплекс технологічних операцій і прийомів, спрямованих на утилізацію твердого гною шляхом отримання вермикультури і вермигумусу та проведення його глибокої переробки з метою отримання біологічно активних речовин для використання їх у сільському господарстві, що забезпечує рециклінг і диверсифікацію виробництва. Вперше поведена порівняльна характеристика трьох технологій вермикомпустування: «буртова», «крокуюча» і «реакторна непреривної дії». Встановлено, що технологія вермикультивування у крокуючих буртах порівняно із стаціонарними в розрахунку на 1 $м^2$ площі дозволяє збільшити виробництво вермигумусу в 1,68 рази, вермикультури в 1,87 рази. Здобувачем вперше розроблено запатентований спосіб глибокої переробки вермигумусу та технологічна лінія для отримання біологічно активної речовини «Нановерм, який дозволяє отримувати 1 тону гумінового біопрепарату за добу, що у 3,32-9,98 разів вища ніж у прототипі. Вперше встановлений позитивний вплив біопрепарату «Нановерм» при використанні в тваринництві і рослинництві. Виявлено, що при обробленні посіву ярого ячменю сорту «Данте» «Нановермом» нормою 3 л/га та вермигумусом в дозі 1,5-3 л/га ураження рослин кореневими гнилями не спостерігалось. При обробленні «Нановермом» нормою 1,5 л/га ураження рослин кореневими гнилями зменшувалась у 4-6 разів. Встановлено, що використання кормових добавок вермигумусу і «Наноерму» в раціонах молодняку свиней сприяє нормалізації та активізації білкового обміну, зміцнює імунітет, підвищує продуктивність молодняку та їх збереженість.

Обґрунтованість і достовірність наукових положень, висновків та рекомендацій, що захищаються. Наукові положення, висновки і пропозиції виробництву, що викладені у дисертаційній роботі, підтверджуються відповідним методичним рівнем постановки дослідів та дотриманням

сучасних наукових вимог щодо їх проведення. Обробка результатів експериментальних досліджень здійснювалася з використанням методів статистичного аналізу за допомогою сучасних пакетів прикладних програм Microsoft Excel. Узагальнення і висновки відповідають змісту дисертації, практичні рекомендації науково обґрунтовані і витікають із результатів проведених досліджень.

Практичне значення роботи. Запропоновані заходи забезпечують ефективнішу переробку гною, виробництво вермигумусу та біологічно активної добавки «Нановерм», зберігають довкілля, підвищують урожайність кормів та продуктивність свиней. Впровадження нової технології вермикомпостування у реакторах неперервної дії порівняно з «стаціонарними буртами» дозволяє збільшити в розрахунку на 1 $м^2$ виробництво вермигумусу в 2,70 рази, знизити собівартість вермигумусу в 2,24 та підвищити рівень рентабельності в 2,22 рази. Технологія вермикомпостування у реакторах неперервної дії порівняно з «крокуючими буртами» дозволяє збільшити в розрахунку на 1 $м^2$ виробництво вермигумусу у 1,60 рази.

Встановлено, що при внесенні вермигумусу 3 л/га, урожайність ячменя становила 4,01 т/га, що на 2,20 т/га вище відносно контролю (без добрив). При обробці посіву ячменя «Нановермом» 3 л/га, урожайність становила 3,57 т/га, що на 1,76 т/га вище відносно контролю (без добрив). Використання «Нановерму» підвищує урожай зерна озимої пшениці у дослідній групі на 22,3%, або 8,4 ц/га більше порівняно з контрольною.

Введення в раціон підсисних свиноматок, поросят-сисунів і відлучених поросят вермигумусу і «Нановерму» позитивно впливає на приріст живої маси та їх збереженість до трьохмісячного віку на 14,12 і 11,52%. Збагачення концентратного раціону відгодівельному молодняку свиней вермигумусом у дозі 5 і 10% сприяє підвищенню живої маси відповідно на 4,02 і 8,76%.

Результати досліджень впроваджено у ТОВ «ЛІГА СОЛАР» (м. Запоріжжя).

Перелік наукових праць, які відображають основні результати дисертації. Основні положення дисертаційної роботи викладено у 13 наукових працях, з яких 4,5 статей у фахових виданнях України.

Статті у наукових фахових виданнях України

1. Іванов В. О., Онищенко А. О., Засуха Л. В., Маслов В. І., **Фоміченко М. О.** Застосування великогабаритної упаковки типу «BIG-BAG» в якості біологічного реактора для виробництва компосту та вермипродукції. *Таврійський науковий вісник. Серія: Сільськогосподарські науки.* Одеса, 2022. Вип. 127. С. 213-218. DOI https://doi.org/10.32851/2226-0099.2022.127.27. *(Здобувач зібрав, статистично опрацював результати досліджень і проаналізував дані, підготував статтю до друку).*

2. Іванов В. О., Конкс Т. М., **Фоміченко М. О.** Ефективність вермигумусу і біопрепарату «Нановерм» у годівлі свиней. *Таврійський науковий вісник.* 2024. № 138. С.287-294. DOI https://doi.org/10.32782/2226-0099.2024.138.35 (*Здобувач зібрав, статистично опрацював результати досліджень і проаналізував дані, підготував статтю до друку*).

3. Іванов В. О., Онищенко А. О., **Фоміченко М. О.,** Конкс Т. М. Використання вермигумусу та отриманого з нього біопрепарату «Нановерм» за вирощування ячменю ярого. *Вісник аграрної науки.* 2024. Вип.102. №11. С. 11-17. DOI https://doi.org/10.31073/agrovisnyk202411-02. *(Здобувач зібрав, статистично опрацював результати досліджень і проаналізував дані, підготував статтю до друку).*

4. Фоміченко М.О. Нові способи утилізації гною та застосування продуктів переробки у свинарстві. *Науково-технічний бюлетень інституту тваринництва НААН.* 2025. № 133. С. 4-18. DOI: https://10.32900/2312-8402-2025-133-4-18.

5. Фоміченко М. О. Перспективні способи утилізації гною та використання вермопродукції у свинарстві. *Аграрний вісник Причорноморя.* 2025. № 114. С. 137-150. DOI 10.37000/abbsl.2025.114.

6. Фоміченко М. О. Використання продуктів утилізації гною за вирощування пшениці озимої. *Вісник аграрної науки.* 2025. 103. №5. С. 78-83. DOI: https://doi.org/10.31073/agrovisnyk202505-09.1.

Праці, які додатково відображають наукові результати дисертації

7. Засуха Л. В., Іванов В. О., Онищенко А. О., **Фоміченко М. О.**, Маслов В.І., Петулько П.В. Технології виробництва органічної свинини (оглядова). *Свинарство і агропромислове виробництво.* 2023. Вип. 1(79). С. 54–67. DOI https://doi.org/10.37143/0371-4365-2023-1-79-04.

8. Іванов В. О. Засуха Л. В, **Фоміченко М. О.,** Маслов В. І., Кременевський О. Ю. Виробництво вермикультури і вермигумусу та його переробка. *Свинарство і агропромислове виробництво*. 2023. Вип. 2 (80). С. 55-66. DOI https://doi: 10.37143/2786-7730-2023-2(80)04.

9. Фоміченко М. О. Застосування продуктів вермикультивування як інноваційного напряму виробництва органічної продукції. *Свинарство і агропромислове виробництво*. 2024. Вип. 3 (81). С. 119-129. DOI https://. doi: 10.37143/2786-7730-2024-3(81).

Праці, які засвідчують апробацію матеріалів дисертації

10. Іванов В. О., Онищенко А. О., **Фоміченко М. О.,** Засуха Л. В. Спосіб отримання комплексного гумінового препарату із вермигумусу: матер. XVI Міжнар. науково-практ. конфер. «Modern scientific research: achievements, innovations and development prospects» (1-13.09.2022 р. м. Берлін, Німеччина). С. 17–21. *(Здобувач зібрав, статистично опрацював результати досліджень і проаналізував дані, підготував тези до друку).*

11. Спосіб отримання комплексного гумінового добрива. Патент 151164 Україна: **Фоміченко М. О.**, Макаренко П. А., Іванов В. О., Засуха Л. В. u 2021 04278, заявл. 21.0.21, опубл. 16.02.22. Бюл. № 24. 4 с. (*Здобувач прийняв участь в розробці способу отримання комплексного гумінового добрива, підготував реферат та форму корисної моделі*).

12. Спосіб отримання біогумусу. Патент 153928. Україна: Іванов В. О., Церенюк О. М., **Фоміченко М. О.**, Онищенко А. О., Петулько П. В. u

202300563; Інститут свинарства і АПВ НААН, заявл. 14.02.2023, опубл. 20.09.2023. Бюл. № 38. 4 с. *(Здобувач прийняв участь в розробці способу отримання біогумусу, підготував реферат та форму корисної моделі).*

13. Спосіб виїмки молодняку гнойових черв'яків із компосту. Патент 159035. Україна: Іванов В. О., **Фоміченко М.О.** u 2024 04788; Інститут свинарства і АПВ НААН, заявл. 07.10.2024, опубл. 16.04.2024. Бюл. № 16. 4 с. *(Здобувач прийняв участь в розробці способу виїмки молодняку гнойових черв'яків із компосту, підготував реферат та форму корисної моделі).*

Апробація основних результатів досліджень. Основні результати дисертаційної роботи доповідались на XVI Міжнародній науково-практичній конференції «Modern scientific research: achievements, innovations and development prospects» (1-13.09.2022 р. м. Берлін, Німеччина).

Після доповіді здобувачу було задано 23 питання, на які він дав обґрунтовані відповіді та пояснення.

Виступили:

1. Науковий керівник, доктор сільськогосподарських наук, професор Іванов В.О. відзначив, що Фоміченко М.О. за час навчання в аспірантурі за спеціальністю 204 «Технологія виробництва і переробки продукції тваринництва» проявив себе як кваліфікований дослідник та фахівець, який може вирішувати питання виробництва продукції тваринництва за пошуку і впровадження нових технологічних рішень. Здобувач вищої освіти продемонстрував високу працездатність, наполегливість в оволодінні відповідними компетентностями навчальних дисциплін, які передбачені освітньо-науковою програмою та індивідуальним навчальним планом, набув здатності для впровадження на виробництві програмних результатів навчання. Здобувач володіє методологією наукового дослідження, має наукові знання, які допомогли йому виконати наукову складову освітньо-наукової програми «Технологія виробництва і переробки продукції тваринництва» й підготувати дисертацію до захисту. Йому притаманне

логічне мислення, вміння ставити завдання та пропонувати нестандартні шляхи їх вирішення, виділяти головні та вторинні аспекти. Вбачає, що Михайла Олександровича Фоміченка за результатами підготовки в аспірантурі за даною НП, виконання ним наукових досліджень і написанні дисертаційної роботи можна вважати сформованим дослідником, науковцем з глибоким теоретичним та практичним рівнем підготовки.

2. Рецензент, кандидат сільськогосподарських наук, в.о. завідувача лабораторії розведення і селекції свиней **Вовк Віталій Олександрович,** який констатував, що здобувачем уперше розроблено комплекс технологічних операцій і прийомів спрямованих на переробку твердого гною шляхом отримання вермигумусу та проведення його глибокої переробки з метою отримання біологічно активних речовин для використання їх у сільському господарстві, що забезпечує рециклінг і диверсифікацію виробництва. Вперше поведена порівняльна характеристика трьох технологій вермикомпостування: «буртова», «крокуюча» і реакторна непреривної дії. Встановлено, технологія вермикомпостування у «крокуючих буртах» порівняно із «стаціонарними» в розрахунку на 1 м^2 площі дозволяє збільшити виробництво вермигумусу в 1,68 рази, вермикультури в 1,87 рази, Вперше розроблено і запатентовано спосіб глибокої переробки вермигумусу та технологічна лінія для отримання біологічно активної речовини «Нановерм, який дозволяє отримувати 1 тону гумінового біопрепарату за добу, що у 3,32-9,98 разів вища ніж у прототипі. Вперше встановлено, позитивний вплив біопрепарату «Нановерм» при використанні в тваринництві і рослинництві. Встановлено, технологія вермикультивування у крокуючих буртах порівняно із стаціонарними в розрахунку на 1 м^2 площі дозволяє збільшити виробництво вермигумусу в 1,68 рази, вермикультури в 1,87 рази, Вперше розроблено і запатентовано спосіб глибокої переробки вермигумусу та технологічна лінія для отримання біологічно активної речовини «Нановерм, який дозволяє отримувати 1 тону гумінового біопрепарату за добу, що у 3,32-9,98 разів

вища ніж у прототипі. Вперше встановлено, позитивний вплив біопрепарату «Нановерм» при використанні і виробництві кормів безпосередньо у свинарстві, оскільки в дисертації акцентується увага на використанні продуктів переробки гною в свинарстві доцільно відкоригувати тему дисертаційної роботи.

Також доведено, що технологія вермикомпостування у реакторах неперервної дії порівняно з «стаціонарними буртами» дозволяє збільшити в розрахунку на 1 м^2 виробництво вермигумусу в 2,70 рази, а вермикультури в 2,68 рази, знизити собівартість вермигумусу в 2,24, а вермикультури у 2,6 рази та підвищити рівень рентабельності в 2,22 і 2,6 рази відповідно. Технологія вермикомпостування у реакторах неперервної дії порівняно з «крокуючими буртами» дозволяє збільшити в розрахунку на 1 м^2 виробництво вермигумусу у 1,60 рази, а вермикультури в 1,43 рази.

З метою удосконалення технології компостування у «крокуючих буртах», розроблено інноваційний спосіб, який полягає в тому, що гряди формують із окремих решітчастих контейнерів, заповнених компостом і вермикультурою, а після завершення вермикомпостування і вермикультивування, до них підставляють нові контейнери, заповнені поживним субстратом без черв'яків, у результаті чого підвищується вихід вермикультури на 14,78% і вермигумусу на 23,36%.

Рецензентом було зазначено, що вказані зауваження не знижують наукового рівня дисертації, яка відповідає вимогам Порядку присудження ступеня доктора філософії та скасування рішення разової спеціалізованої вченої ради закладу вищої освіти, наукової установи про присудження ступеня доктора філософії, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України № 44 від 12 січня 2022 року (зі змінами) та рекомендувати дисертацію для подання до розгляду та захисту у разовій спеціалізованій вченій раді на здобуття ступеня доктора філософії з галузі знань 20 «Аграрні науки та продовольство» спеціальності 204 «Технологія виробництва і переробки продукції тваринництва».

3. Рецензент, в. о. заступника директора, кандидат сільськогосподарських наук, **Коробка Анатолій Віктoрович,** який наголосив, що робота Фоміченка М.О., яку наразі розглядаємо, актуальна, має практичну і теоретичну цінність, оскільки сприяє удосконаленню окремих елементів технології переробки гною та використання продуктів утилізації у галузі свинарства. Здобувач вперше розробив ряд засобів і методів, які дали змогу отримати біологічно активні речовини на основі вермигумусу та використати їх шляхом рециклінгу у свинарстві. Аспірантом запатентовано спосіб глибокої переробки вермигумусу та технологічна лінія для отримання біологічно активної речовини «Нановерм, який дозволяє отримувати 1 тону гумінового біопрепарату за добу, що у 3,32-9,98 разів вища ніж у прототипі. Проведені наукові дослідження Фоміченком М.О. щодо оброблення посіву ярого ячменю сорту «Данте» «Нановермом» нормою 3 л/га та вермигумусом в дозі 1,5-3 л/га убезпечили рослини від к ураження кореневими гнилями. Встановлено, що використання кормових добавок вермигумусу і «Нановерму» в раціонах молодняку свиней сприяє нормалізації та активізації білкового обміну, зміцнює імунітет, підвищує швидкість росту тварин та підвищує їх збереженість. Введення в раціон підсисних свиноматок і поросят-сисунів вермигумусу і «Нановерму» позитивно впливає на енергію останніх та їх збереженість. На кінець підсисного періоду поросята 1 і 2 дослідних груп перевищували своїх ровесників за живою масою на 7,79 і 6,97% і збереженістю на 4,3 і 8,9% відповідно. До зауважень слід віднести наступне: узгодити завдання досліджень, поданих в анотації, вступі та загальній схемі досліджень, видалити з предмета досліджень інтер'єр свиней, оскільки автор його не вивчав, з дотриманням вимог описати апробацію результатів дисертації, під таблицями бажано зробити посилання за наявності достовірності між дослідними групами (варіантами), у пропозиціях вказати, яку кількість біологічно активних препаратів аспірант рекомендує вводити різним технологічним групам свиней для поліпшення їх продуктивності, привести у

продуктивності, привести у відповідність до ДСТУ список літератури.

Рецензентом Коробкою А.В. було зазначено, що вказані зауваження не знижують наукового рівня дисертації, яка в цілому відповідає вимогам Порядку присудження ступеня доктора філософії та скасування рішення разової спеціалізованої вченої ради закладу вищої освіти, наукової установи про присудження ступеня доктора філософії, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України № 44 від 12 січня 2022 року (зі змінами) та запропонував рекомендувати її для подання до розгляду та захисту у разовій спеціалізованій вченій раді на здобуття ступеня доктора філософії з галузі знань 20 «Аграрні науки та продовольство» спеціальності 204 «Технологія виробництва і переробки продукції тваринництва».

В обговоренні результатів дисертації взяли участь:: доктор сільськогосподарських наук, професор, Церенюк О. М.; доктор сільськогосподарських наук, професор Войтенко С.Л., кандидат сільськогосподарських наук, старший науковий співробітник Онищенко А. О.; кандидат сільськогосподарських наук, доцент Портянник С.В., кандидат сільськогосподарських наук, старший науковий співробітник Зінов'єв С.Г.

Виступаючі позитивно оцінили результати дисертаційної роботи Фоміченка М.О. та її значення для галузі свинарства, було відмічено, що й вона є закінченою науковою працею, яка виконана відповідно до тематичного плану науково-дослідних робіт Інституту свинарства і АПВ НААН, має наукове і практичне значення, а тому з урахуванням зроблених рецензентами та присутніми на засіданні науковими співробітниками зауваженнями може бути рекомендованою до подання у спеціалізовану вчену раду для прилюдного захисту.

УХВАЛИЛИ: дисертація Фоміченка Михайла Олександровича на тему «Удосконалення елементів технології переробки гною та використання її продуктів у свинарстві», є завершеною кваліфікованою науковою працею, в якій вирішене важливе значення для виробництва продукції свинарства в екологічних умовах довкілля. Дисертація відповідає вимогам наказу МОН

№ 40 від 12 січня 2017 року «Про затвердження вимог до оформлення дисертації» та Порядку присудження ступеня доктора філософії та скасування рішення разової спеціалізованої вченої ради закладу вищої освіти, наукової установи про присудження ступеня доктора філософії, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України № 44 від 12 січня 2022 року (зі змінами). З урахуванням чого дисертація Фоміченка Михайла Олександровича на тему: «Удосконалення елементів технології переробки гною та використання її продуктів у свинарстві», рекомендується для подання до розгляду та захисту у разовій спеціалізованій вченій раді на здобуття ступеня доктора філософії з галузі знань 20 «Аграрні науки та продовольство» спеціальності 204 «Технологія виробництва і переробки продукції тваринництва».

Рішення прийнято одностайно.

Голова засідання, провідний науковий співробітник лабораторії наукових досліджень з питань інтелектуальної власності та маркетингу інновацій доктор сільськогосподарських наук, професор Войтенко С.Л.

Секретар засідання, науковий співробітник лабораторії інноваційних технологій та експериментальних тваринницьких об'єктів Пушкіна М.Л.